

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. T. 2016-07-25 SKUNDO**

2016 m. rugsėjo 28 d. Nr. S-200 (7-159/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršalienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės

sekretoriaujant

Jūratei Dalmantaitei

dalyvaujant
mokesčių mokėtojo atstovei

advokatei Ritai Danutei Paltarokaitei

mokesčių administratoriaus atstovui

Tomui Karosui

2016 m. rugsėjo 13 d. išnagrinėjusi D. T. (toliau – Pareiškėjas) 2016-07-25 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2016-06-30 sprendimo Nr. 68-166, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamo sprendimo pirma dalimi atnaujino Pareiškėjo 2016-04-22 skundo nagrinėjimą.

Antra skundžiamo sprendimo dalimi Inspekcija patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2016-04-04 sprendimo Nr. (4.65)-FR0682-203 dėl 2016-02-05 patikrinimo akto Nr. (4.65)-FR0680-91 tvirtinimo nurodymus Pareiškėjui sumokėti 6082,30 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 2224,67 Eur GPM delspinigius ir 608 Eur GPM baudą (10 proc. mokesčio dydžio).

Vilniaus AVMI, atlikusi Pareiškėjo GPM už laikotarpį nuo 2010-01-01 iki 2013-12-31 patikrinimą, nustatė, jog Pareiškėjas tikrintinu laikotarpiu iš Rusijos Federacijos gyventojų (M.E, I. V. Č.O, K. J., I. P., M. K., D. P., A. V.) per grynųjų pinigų perlaidų sistemas gavo 141901,95 Lt pajamas, kurias Vilniaus AVMI priskyrė kitoms su darbo santykiais nesusijusioms ir ne

individualios veiklos pajamoms. Pareiškėjas, siekdamas paneigti šią Vilniaus AVMI konstatuotą aplinkybę, nurodė, kad minėtos grynųjų pinigų perlaidos – tai I. P. skolos Pareiškėjui grąžinimas po nesėkmingo stambaus verslo projekto. Skundžiamame sprendime nurodyta, kad patikrinimo metu išanalizuoti ir įvertinti Inspekcijos informacinių sistemų, Sodros duomenys, iš bankų gauta informacija, Rusijos Federacijos federalinės mokesčių tarnybos pateikta informacija, Pareiškėjo pateikti paaiškinimai ir dokumentai.

Pareiškėjas 2014-04-07 paaiškiniame nurodė, kad M. K., D. P., Č.O, M.E, V. G., I. P. ir K.J. grynųjų pinigų perlaidos – tai skolos grąžinimas po nesėkmingo stambaus verslo projekto. Dalyvauti projekte įtikino I. P.. Norint tapti vienu iš projekto savininkų, mokėtojas turėjo investuoti pinigus. Pasak Pareiškėjo, jis reikalingų lėšų neturėjo, todėl per 2006–2007 m. laikotarpį pasiskolino 180000 Lt iš savo sesers A. L., pinigai buvo perduoti dalimis (2006-07-09, 2006-07-26, 2006-11-08, 2006-12-16, 2007-02-03, 2007-03-10). Pareiškėjas 2014-04-24 paaiškiniame Nr. (4.65)-339-KD-1487 nurodė, jog I. P. pinigus grąžino savo iniciatyva. Dalis pinigų buvo grąžinta grynaisiais pinigais, susitikus su I. P. Rusijoje, kita dalis – piniginių lėšų perlaidomis. Paskolą pagal grynųjų pinigų perlaidas grąžino I. P. arba jo partneriai, pavaldiniai: M.E., Č.O, K.J. M. K., D. P., V. G. .

Mokestinio patikrinimo metu Pareiškėjas pateikė I. P. pateiktus 2006–2007 m. patvirtinimus apie iš Pareiškėjo gautas pinigines lėšas bei 2014-04-02 I. P. pareiškimą, kuriame pastarasis asmuo nurodė, jog Pareiškėjas buvo vienas iš projekto dalyvių, kad jis negali atskleisti projekto detalių, nes tai yra komercinė paslaptis. I. P. nurodė, kad M.K., P. D., Č. O., M. E., G. V. ir K. J. buvo jo tiesioginiai pavaldiniai, artimi kolegos, kurie nuo 2009 m. iki 2014 m. Pareiškėjui grąžino skolą po nepavykusio projekto. Keliaudamas po Rusiją, jis iš skirtingų vietų Pareiškėjui pervesdavo pinigines lėšas. Pervedimai grynaisiais pasirinkti todėl, kad jie yra patogesni už tarptautinius bankinius pavedimus. I. P. patvirtino, kad Pareiškėjui visa suma 54600 Eur (52000 Eur skola ir 5 proc., t. y. 2600 Eur, metinės palūkanos) grąžinta.

Pagal Pareiškėjo 2014-04-24 paaiškinimą jis su I. P. susipažino 2004–2006 m., juos sieja draugiški ryšiai, bendrauja iki šiol. I. P. vykdo veiklą, susijusią su žiniasklaida. Į klausimus, kokia įmonė buvo įkurta, kur įregistruota, kiek savininkų joje buvo, koks kapitalas buvo įneštas, kokie dokumentai buvo surašyti, patvirtinantys projekto kūrimą, atsakė, kad I. P. Pareiškėjui pasiūlė vykdyti socialinio tinklo – interaktyvaus žemėlapių įgyvendinimo projektą, kai internete žemėlapyje gali susirasti norimas paslaugas teikiančius asmenis. Pareiškėjo teigimu, investiciniame projekte buvo numatytas planas, kada, kokie darbai turi būti atlikti, kaip projektas turi būti vykdomas ir pan., tačiau jo, kaip ir detalesnių projekto galimybių, negali pateikti dėl komercinės paslapties išsaugojimo. Pareiškėjo teigimu, apie pinigų grąžinimą, neįvykus projektui, kalbėta nebuvo.

Centrinis mokesčių administratorius konstatuoja, jog, siekiant nustatyti, ar Pareiškėjui atsirado mokestinė prievolė, būtina įvertinti Pareiškėjo pateiktus teiginius ir įrodymus, jog tikrinamuoju laikotarpiu (2010-01-01–2013-12-31) Pareiškėjo gautos 141901,95 Lt pajamos į asmenines sąskaitas yra ne apmokestinamosios pajamos, o skolos grąžinimas Pareiškėjui.

Visų pirma, būtina nustatyti, ar Pareiškėjas pinigines lėšas I. P. buvo realiai suteikęs. Be Pareiškėjo paaiškinimuose ir skunde išdėstytų teiginių, Pareiškėjo pateiktų raštelių I. P., kuriuose nurodoma suteikta pinigų suma (pavyzdžiui: 2006-06-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25 ir kt. rašteliai) ir Pareiškėjo pateikto I. P. 2014-04-02 pareiškimo, kuriame nurodoma, jog visi piniginiai pavedimai (2009–2014 m. laikotarpiu) Pareiškėjui yra skolos grąžinimas, Pareiškėjas daugiau jokių įrodymų, patvirtinančių piniginių lėšų I. P. suteikimą, nepateikė.

Inspekcijos teigimu, Pareiškėjo pateikti duomenys negali patvirtinti realaus pinigų perdavimo (paskolinimo) I. P. fakto. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių įrodymų, kurie patvirtintų piniginių lėšų I. P. suteikimo faktą. Inspekcijos teigimu, vien atskirų formalių įrodymų (pavyzdžiui: paprasta rašytine forma sudarytų sutarčių) apie pajamas pateikimas (nagrinėjamu atveju Pareiškėjas nurodė, kad iš jo pajamų gavo I. P.), nesant realaus pajamų

gavimo fakto, patvirtinto visapusiška pajamų gavimo faktinių aplinkybių analize, paties pajamų gavimo nepagrindžia. Tokia išvada darytina ir atsižvelgiant į 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 10 straipsnio nuostatas, įtvirtinančias turinio viršenybės prieš formą principą, pagal kurį mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai (*LVAT 2007-03-15 nutartis adm. byloje Nr. A¹⁷-301/2007; 2013-01-04 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-2923/2012; 2015-02-10 nutartis adm. byloje Nr. A¹¹⁰-438/2015*).

Pareiškėjo pateikti jo poziciją patvirtinantys įrodymai (MAĮ 67 str. 2 d.) yra prieštaringi mokesčių administratoriaus surinktiems ir iš oficialių institucijų gautiems įrodymams. Mokesčių administratorius, siekdamas patikrinti Pareiškėjo pateiktus įrodymus, kuriais Pareiškėjas grindžia savo poziciją, kaip, pavyzdžiui, skolinimą patvirtinantys 2006-06-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25 ir kt. rašteliai ir I. P. 2014-04-02 pareiškimas, kreipėsi į Rusijos Federacijos mokesčių administratorių, iš kurio gauti atsakymai nepatvirtina Pareiškėjo pateiktų įrodymų turinio tikrumo. Rusijos finansų ministerijos Federalinė mokesčių tarnyba 2015-02-26 raštu Nr. 0A-4-17/3034 ir 2015-09-21 raštu Nr. 0A-4-17/16525 pateikė informaciją, jog I. P. apklausos metu, remdamasis nacionaliniais teisės aktais, atsisakė teikti paaiškinimus (atsisakė liudyti prieš save ir duoti parodymus pagal pateiktus klausimus), nors, kaip matyti iš mokesčių administratoriaus suformuluotų klausimų, tai buvo siekis gauti I. P. patvirtinimą apie jo 2014-04-02 pareiškime nurodytas aplinkybes (*pavyzdžiui: kokie ryšiai I. P. sieja su Pareiškėju, kaip, kada susipažino, kokių sandorių yra sudaręs su Pareiškėju? Ar I. P. su Pareiškėju ketino sukurti verslo projektą? Jei taip, tai kada ir kokį? Ar sukūrė? Ar jame dalyvavo kiti asmenys? Jei taip, ar kitiems projekto dalyviams buvo grąžintos investuotos lėšos? Ar I. P. yra gavęs piniginių lėšų iš Pareiškėjo? Jei taip, tai kada, kokias, kaip (grynaisiais ar pavedimu), koku pagrindu, už kokias paslaugas, pagal kokias sutartis ar susitarimus?, ir kt. (2014-05-21 paklausimas Nr. (11.29-30-1)-46-KD-3814*). Tačiau I. P. atsisakė pateikti paaiškinimus, t. y. nepatvirtino Pareiškėjo pateiktų įrodymų realumo.

Centrinio mokesčių administratoriaus vertinimu, nenustačius realaus pinigų perdavimo I. P. fakto, o I. P. oficialiai nepatvirtinus nustatytų aplinkybių, patikrinimo metu pagrįstai pripažinta, jog Pareiškėjo 2010-01-01–2013-12-31 laikotarpiu iš Rusijos Federacijos gyventojų (M.E., I. V. Č.O, K.J., I. P., M. K., D. P., A. V.) gautos 141901,95 Lt pinigines lėšos yra kitos su darbo santykiais nesusijusios ir ne individualios veiklos pajamos. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjui pagrįstai papildomai apskaičiuotas 6082,30 Eur GPM.

Inspekcijos teigimu, kitos Vilniaus AVMI nustatytos aplinkybės, jog pinigines lėšas pervedinėjo ne pats I. P., o ir kiti asmenys (M.E., I. V. Č.O, K.J., M. K., D. P., A. V.), Pareiškėjas iš I. P. ir kitų minėtų asmenų pinigines lėšas gaudavo ir iki 2010-01-01, jog Pareiškėjo pasiskolinta ir 2014-05-23 pateiktame paaiškinime A. L. (Pareiškėjo sesuo) patvirtinta aplinkybė, jog 2006–2007 metų laikotarpiu paskolino Pareiškėjui 180000 Lt, kurie yra grąžinti 2014 metų pradžioje, ir Pareiškėjo skundo argumentai šioje dalyje nagrinėjamos bylos atžvilgiu nėra reikšmingi, nes šios aplinkybės negali patvirtinti aplinkybių nei dėl realaus Pareiškėjo pinigų perdavimo fakto I. P., nei dėl realaus Pareiškėjo finansinio prisidėjimo prie vystyto projekto.

Dėl Pareiškėjo argumento, jog nei vienas iš apklaustų asmenų neišsižadėjo savo pasirašytų dokumentų ir asmens pasinaudojimas teise atsisakyti duoti paaiškinimų negali paneigti rašytinių dokumentų, Inspekcija nurodo, jog mokesčių administratorius turi teisę ir pareigą savo nuožiūra rinkti ir tikrinti mokesčių mokėtojų pateiktus galimai bylai reikšmingus įrodymus, taip pat bendradarbiauti su kitomis Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, taip pat užsienio valstybių institucijomis, atlikti bendrus patikrinimus, kitas kontrolės funkcijas ir užtikrinti keitimąsi informacija. Siekiant patikrinti, ar Pareiškėjo pateikta informacija ir užsienio piliečio I. P. raštai atitinka tikrovę, ir buvo kreiptasi informacijos, suformuojant klausimus pagal Pareiškėjo paaiškinimuose ir raštuose nurodytas aplinkybes, tačiau I. P. minėtos informacijos nepatvirtino (atsisakė duoti parodymus). Negavus atitinkamos informacijos patvirtinimo iš oficialių šaltinių ir byloje nenustačius kitų reikšmingų aplinkybių ir įrodymų, kurie patvirtintų Pareiškėjo poziciją, konstatuotina, jog Pareiškėjo pateikti rašytiniai dokumentai neatitinka tikrovės.

Pareiškėjas su Inspekcijos sprendimu nesutinka ir Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) prašo skundžiamą sprendimą panaikinti bei priimti naują sprendimą – patvirtinti tik tą akto dalį, kuria apskaičiuotas GPM nuo palūkanų, arba gražinti akto tvirtinimo klausimą nagrinėti iš naujo. Pareiškėjas taip pat nurodo, kad apskaičiuotų delspinigių laikotarpis neatitinka įstatymo reikalavimų ir susiformavusios teismų praktikos.

Pareiškėjas nurodo, kad skundžiamas sprendimas iš esmės grindžiamas dviejomis aplinkybėmis. Pirmoji iš jų – ar byloje yra duomenų, patvirtinančių realų pinigų perdavimo I. P. faktą. Pareiškėjo teigimu, jis pateikė paskolos raštelius, kurie rašytine forma patvirtina aplinkybę, jog jis (Pareiškėjas) suteikė paskolą I. P. . Šis asmuo savo parašu patvirtino, kad paskolą gavo. Pareiškėjas pažymi, kad pateikti dokumentai atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose paskolos rašteliams keliamus reikalavimus. Paskolos raštelio buvimas yra vienintelis tinkamas įrodymas, kad piniginės lėšos buvo perduotos. Taigi paskolos suteikimo faktas patvirtintas leistinu įrodymu – paskolos raštelio.

Antroji reikšminga aplinkybė – I. P. veiksmai, kai jis Rusijos Federacijos mokesčių administratoriui atsisakė pateikti paaiškinimus, o Inspekcija tokį jo elgesį vertino kaip prieštarigus įrodymus. Pareiškėjo teigimu, jis negali būti atsakingas už Rusijos Federacijos piliečio veiksmus, kuriuos pastarasis atlieka Rusijos Federacijoje. Lietuvos Respublikos mokesčių mokėtojas netampa nesąžiningas vien todėl, kad Rusijos Federacijos pilietis naudojami konstitucinėmis teisėmis savo valstybėje. Kita vertus, vien ta aplinkybė, kad I. P. atsisakė atsakyti į klausimus, nereiškia, kad šis asmuo paneigė savo parašus ant paskolos raštelio ar paneigė paskolos gražinimą.

Pareiškėjas nurodo, kad dalis Rusijos Federacijos asmenų patvirtino, kad atliko Pareiškėjui mokėjimus I. P. pavedimu, kita dalis asmenų pasinaudojo konstitucine teise atsisakyti duoti paaiškinimus. Pareiškėjo nuomone, galimai užduoti jiems klausimai ir galimi atsakymai kėlė abejonių, kad tokiu būdu jie gali liudyti prieš save. Tačiau visais atvejais nė vienas iš kviestų asmenų neišsižadėjo savo pasirašytų dokumentų ir atliktų veiksmų. Taip pat I. P. nepaneigė aplinkybės, kad 2006–2007 gavo piniginių lėšų, 2007-07-29 pasirašė paskolos raštelį ir 2014-04-02 pareiškimą mokesčių inspekcijai.

Pareiškėjo teigimu, byloje surinkti įrodymai ir nustatytos aplinkybės nepaneigia paskolinių santykių, susidariusių tarp Pareiškėjo ir I. P. . Trečiųjų asmenų rašytiniai paaiškinimai nėra priešaringi ir patvirtina, kad paskoliniai santykiai buvo realūs. Todėl darytina išvada, jog mokesčių administratorius aiškiai neidentifikavo mokestinės naudos siekimo Pareiškėjo veiksmuose ir nepagrįstai taikė MAĮ 69 straipsnio nuostatas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad skundžiamas Inspekcijos 2016-06-30 sprendimas Nr. 68-166 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas nagrinėjama atveju kilo dėl Pareiškėjo 2010-01-01–2013-12-31 laikotarpiu iš Rusijos Federacijos fizinių asmenų gautų piniginių lėšų pripažinimo Pareiškėjo kitomis su darbo santykiais nesusijusioms ir ne individualios veiklos pajamomis ir jų apmokestinimo GPM pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjas tikrintinu laikotarpiu iš Rusijos Federacijos gyventojų (M.E., I. V. Č.O, K.J., I. P. , M. K. , D. P. , A. V.) per grynujų pinigų perlaidų sistemas gavo 141901,95 Lt pajamas. Įvertinęs Pareiškėjo pateiktus įrodymus tiek dėl paskolos suteikimo Rusijos Federacijos piliečiui I. P. verslo projektui Rusijoje įgyvendinti, tiek dėl šio asmens ir kitų Rusijos Federacijos fizinių asmenų grynujų pinigų pervedimo Pareiškėjui, tiek iš Rusijos Federalinės mokesčių tarnybos gautą informaciją bei atsižvelgęs į tai, kad Pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų (įrodymų) apie planuotą vykdyti verslo projektą, mokesčių administratorius padarė išvadą, kad Pareiškėjo pateikti įrodymai nepagrindžia, jog Pareiškėjas grynuosius pinigus realiai buvo perdavęs (paskolinęs) I. P. verslo projektui, o pastarasis fizinis asmuo ir jo nurodymu (pavedimu) kiti Rusijos Federacijos fiziniai asmenys Pareiškėjui pervedė, t. y. gražino, būtent Pareiškėjo I. P. paskolintus pinigus verslo projektui įgyvendinti. Atsižvelgęs į šias aplinkybes,

mokesčių administratorius konstatavo, jog 141901,95 Lt suma yra Pareiškėjo gautos kitos su darbo santykiais nesusijusios ir ne individualios veiklos pajamos, kurias, vadovaudamasis GPMĮ 27 str. 1 dalimi, Pareiškėjas privalėjo deklaruoti ir nuo jų apskaičiuoti GPM. Pareiškėjui to nepadarius, mokesčių administratorius, atlikęs perskaičiavimus, mokestinio patikrinimo metu apskaičiavo ir nurodė Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 6082,30 Eur GPM, 2224,67 Eur GPM delspinigius ir 608 Eur GPM baudą. Pareiškėjas su tokia mokesčių administratoriaus pozicija nesutinka ir nurodo, kad tarp jo ir Rusijos Federacijos fizinio asmens I. P. buvo susiklostę paskoliniai santykiai, kuriuos patvirtina mokesčių administratoriui pateikti paskolos rašteliai, įrodantys aplinkybę, jog jis (Pareiškėjas) suteikė paskolą I. P. Pareiškėjo teigimu, paskolintus pinigus I. P. ir jo pavedimu kiti Rusijos Federacijos fiziniai asmenys sugrąžino Pareiškėjui per grynųjų pinigų perlaidų sistemas. Pareiškėjo nuomone, vien ta aplinkybė, kad I. P. atsisakė atsakyti į Rusijos Federacijos mokesčių administratoriaus klausimus, nereiškia, kad šis asmuo paneigė savo parašus ant paskolos raštelių ar paneigė paskolos grąžinimą. Pareiškėjas pažymėjo, kad mokesčių administratorius aiškiai neidentifikavo mokestinės naudos siekimo Pareiškėjo veiksmuose ir nepagrįstai taikė MAĮ 69 straipsnio nuostatas. Taip pat nurodė, kad jam apskaičiuotų delspinigių laikotarpis neatitinka įstatymo reikalavimų.

Iš byloje nustatytų aplinkybių matyti, kad faktiškai ginčas kilo dėl to, ar Pareiškėjas pinigines lėšas grynaisiais pinigais realiai perdavė (paskolino) Rusijos Federacijos fiziniam asmeniui I. P., ir dėl Pareiškėjo iš I. P. (ir kitų minėtų Rusijos Federacijos fizinių asmenų) tikrinamuoju laikotarpiu gautų piniginių lėšų (141901,95 Lt) pobūdžio (gavimo faktas neginčijamas), t. y. ar šios piniginių lėšos yra I. P. skolos grąžinimas Pareiškėjui. Taigi nagrinėjamu atveju Komisija spręs, ar byloje esančių įrodymų pagrindu galima konstatuoti tarp Pareiškėjo ir Rusijos Federacijos fizinio asmens I. P. buvus paskolinius santykius.

Visų pirma, kaip minėta, nustatyta aplinkybė, ar Pareiškėjas realiai paskolino I. P. grynuosius pinigus. Mokesčių administratoriui pateiktame 2014-04-07 paaiškinime Pareiškėjas nurodė, jog 2006 m. vasarą I. P. pasiūlė jam (Pareiškėjui) dalyvauti viename internetinio pobūdžio verslo projekte, kuriame Pareiškėjas turėjo dalyvauti prisidedamas finansiškai, t. y. įnešti 52000 Eur. Kadangi piniginių lėšų tuo metu Pareiškėjas neturėjo, pinigus grynaisiais (180000 Lt) per šešis kartus jam paskolino sesuo. Gautas iš sesers pinigines lėšas, kaip nurodo Pareiškėjas, taip pat šešiais perdavimais atidavė I. P. Rusijos teritorijoje: 2006-07-14 (9000 Eur), 2006-07-27 (9000 Eur), 2006-11-10 (9000 Eur), 2006-12-25 (9000 Eur), 2007-02-17 (9000 Eur) ir 2007-03-24 (7000 Eur). Pareiškėjas pateikė I. P. nurodytoms sumoms surašytus raščius (2006-06-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25, 2007-02-17, 2007-03-24), kuriuose šis asmuo nurodė gavęs iš Pareiškėjo minėtas pinigines sumas. Pareiškėjo teigimu, nepavykus projektui, I. P., kaip sąžiningas asmuo, iš savo asmeninių lėšų pasiūlė Pareiškėjui sugrąžinti iš Pareiškėjo gautus 52000 Eur ir visas Pareiškėjo investicijas į nepavykusį projektą įforminti kaip Pareiškėjo suteiktą paskolą I. P. Šioms aplinkybėms patvirtinti Pareiškėjas pateikė I. P. 2008-07-29 skolos raščelį, kuriame I. P. nurodė, kad gavo iš Pareiškėjo 52000 Eur sumą, kurią įsipareigoja grąžinti su 5 proc. metinėmis palūkanomis per artimiausius penkerius metus, atiduodant pinigus asmeniškai ir pinigineis perlaidomis.

Iš byloje nustatytų aplinkybių matyti, kad Pareiškėjas savo poziciją dėl lėšų (paskolos) suteikimo I. P. iš esmės grindžia pačiais raščiais (2006-06-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25, 2007-02-17, 2007-03-24) ir 2008-07-29 skolos raščeliu. Šiuose raščeliuose nurodoma, jog fiziniam asmeniui I. P. minėtų raščelių sudarymo metu grynaisiais pinigais buvo perduotos pinigines lėšos (iš viso 52000 Eur). Tačiau toks šių raščelių (ir 2008-07-29 skolos raščelio) pobūdis reiškia, kad be šių sandorių šalių paaiškinimų, šiuose raščeliuose iš esmės nėra jokių kitų objektyvių duomenų, kurie patvirtintų realų piniginių lėšų perdavimą fiziniam asmeniui I. P. Aptarta situacija, pagal įrodinėjimo naštos paskirstymą tarp šalių, lemia, kad Pareiškėjui tenka pareiga įrodyti, t. y. pareiga pateikti papildomus tiesioginius ir / ar netiesioginius įrodymus, kurie patvirtintų teisiškai reikšmingą aplinkybę, kad jis pagal minėtus raščelius realiai perdavė (paskolino) pinigines lėšas (52000 Eur) fiziniam asmeniui I. P., pavyzdžiui: atitinkamus buhalterinius, finansinius ar kitus dokumentus, iš kurių būtų matyti, jog jis (Pareiškėjas) tuo metu

šias lėšas turėjo, taip pat kitus su internetinio pobūdžio verslo projektu susijusius dokumentus, pavyzdžiui: susirašinėjamą elektroniniais laiškais, iš kurių būtų galima spręsti apie I. P. siekį (ketinimą) iš Pareiškėjo gautas pinigines lėšas panaudoti tais tikslais, dėl kurių ir ėmė pinigus iš Pareiškėjo, t. y. būtų akivaizdu, kad projekto dalyviai derino pozicijas dėl projekto vystymo. Pareiškėjas apskritai jokių objektyvių duomenų (dokumentų) dėl dalyvavimo verslo projekte ar projekto vykdymo nepateikė.

Pareiškėjas nurodė, kad tuo metu nuosavų pinigų neturėjo, o fiziniam asmeniui I. P. perduotus (paskolintus) pinigus pasiskolino iš savo sesers A. L. (*pastaroji raštiškai 2014-03-31 patvirtino 2006–2007 m. perdavusi broliui 180000 Lt; mokesčių administratorius neneigia sesers finansinių galimybių paskolinti nurodytą sumą*), tačiau mokesčių administratoriaus nustatytos aplinkybės ir surinkti įrodymai dėl Pareiškėjo piniginių lėšų iš sesers gavimo ir šių pinigų seseriai gražinimo dėl jų nepakankamumo ir nepatikimumo nepatvirtina, kad Pareiškėjas grynuosius pinigus realiai perdavė fiziniam asmeniui I. P. Pareiškėjo sesuo turėjo bankui negražintą paskolą ir mokėjo palūkanas, tačiau broliui paskolino grynuosius pinigus akivaizdžiai nenaudingomis sąlygomis (*nesudariusi sutarties, be palūkanų, be užtikrinimo priemonių, paskolos gražinimo terminų*). A. L., jei būtų iš Pareiškėjo 2012 m. atgavusi 52827,15 Lt (*tokią sumą 2012 m. Pareiškėjui pervedė aukščiau nurodyti Rusijos Federacijos fiziniai asmenys*), ji būtų turėjusi prievolę pateikti mokesčių administratoriui Nuolatinio Lietuvos gyventojų pranešimą apie sudarytus sandorius (forma PRC907) ir deklaruoti iš Pareiškėjo 2012 m. gautas pinigines lėšas, tačiau A. L. minėto pranešimo nepateikė ir 52827,15 Lt lėšų nedeklaravo (*MAI 40 str. 1 d. 10 p. ir 42^l str. (2012-06-19 įstatymo Nr. XI-2078 redakcija)*). Nors Pareiškėjas nurodė, kad pagal grynujų pinigų perlaidas iš minėtų Rusijos fizinių asmenų gautas lėšas per mėnesį grynaisiais perduodavo seseriai kaip skolos gražinimą, jai atvykus į Vilnių, tačiau mokesčių administratorius pagal Pareiškėjo banko sąskaitų išrašus nustatė, kad didžioji gautų piniginių lėšų dalis buvo įnešta į Pareiškėjo banko sąskaitas tą pačią dieną arba per keletą dienų ir naudota šeimos poreikiams tenkinti. Pervedimų į sesers A. L. sąskaitą nenustatyta. Nei gaudamas iš sesers piniginių lėšų, nei šias lėšas jai gražindamas, Pareiškėjas sutarčių nepasirašė ir kitaip paskolinių santykių su seserimi neįformino, motyvuodamas artimais giminystės ryšiais. 2014-04-24 paaiškinime Nr. (4.65)-339-KD-1487 mokesčių administratoriui Pareiškėjas buvo nurodęs, kad savo užrašuose žymėjosi apie seseriai gražinamų pinigų sumas ir datas, tačiau šių užrašų nei mokesčių administratoriui, nei Komisijai nepateikė. Pareiškėjas taip pat nenurodė jokių duomenų (informacijos) apie tai, kur, kokiomis aplinkybėmis buvo susitikęs su I. P., kai šiam asmeniui perduodavo iš sesers gautus grynuosius pinigus, tačiau prisiminė ir konkrečiai nurodė, kad 2008-07-19 paskolos sutartis (*nepavykus verslo projektui ir I. P. nutarus iš nuosavų lėšų sugrąžinti Pareiškėjui pinigines lėšas*) sudaryta vienoje iš Kaliningrado kavinių „P1“. Įvertinus šias aplinkybes, konstatuotina, kad vien Pareiškėjo paaiškinimas, jog grynuosius pinigus perdavė Rusijoje, niekaip nepagrindžia grynujų pinigų perdavimo fiziniam asmeniui I. P. faktinių aplinkybių, ypač atsižvelgus į tai, kad Pareiškėjas nuosavų piniginių lėšų neturėjo, o grynujų pinigų gavimo iš sesers aplinkybių nepagrindė jokiais objektyviais įrodymais. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjas yra paaiškinęs, jog I. P. dalį piniginių lėšų gražindavo grynaisiais pinigais, susitikus su juo Rusijoje (*tačiau, kokia suma, kada konkrečiai perduota, nepprisimena, bet pažymėjo, kad buvo gražinama iki deklaruojamos per valstybės sieną įvežamos sumos*), o kitą dalį – pinigėmis perlaidomis, iš viso 54400 Eur. Pareiškėjas paaiškino, kad perduodant jam pinigines lėšas grynaisiais pinigais, joks dokumentas su I. P. taip pat pasirašytas nebuvo (*2014-04-24 paaiškinimas Nr. (4.65)-339-KD-1487*).

LVAT praktikoje yra akcentuota, kad pasirinkdamas pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų įrašuose) ir šių pajamų nedeklaruodamas pateikiant atitinkamo mokesčio laikotarpio pajamų deklaracijas (pavyzdžiui, kai tokios deklaracijos teikimas nėra privalomas), mokesčių mokėtojas prisiima ir visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos (*2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013*). Pažymėtina, kad Pareiškėjas yra pateikęs metinę šeimos turto deklaraciją už 2012 metus, kurioje deklaravo iš „Swedbank“ AB gautą ir negražintą 293550 Lt paskolą, tačiau Pareiškėjas

nedeklaravo nei iš sesers A. L. gautos negražintos paskolos dalies, nei fizinio asmens I. P. Pareiškėjui negražintos paskolos dalies. Komisija pažymi, kad vien paskolų nedeklaravimo faktas ar Pareiškėjo sesers A. L. Nuolatinio Lietuvos gyventojo pranešimo apie sudarytus sandorius nepateikimas ir iš Pareiškėjo gautų lėšų nedeklaravimas negalėtų būti vertinamas kaip paneigiantis tarp Pareiškėjo ir I. P. buvus paskolinius santykius, tačiau paskolų deklaravimas ar minėto pranešimo pateikimas ginčo atveju galėtų būti vertinami kaip papildomos Pareiškėjo įrodinėjimo priemonės. Faktas, kad Pareiškėjas 2012 m. nedeklaravo iš sesers gautos negražintos paskolos dalies ir I. P. negražintos paskolos dalies, mokesčių administratoriaus pagrįstai buvo vertinamas kaip vienas iš įrodymų, konstatuojant paskolinių santykių tarp Pareiškėjo ir I. P. nebuvimą.

Nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius, siekdamas patikrinti Pareiškėjo pateiktus įrodymus (*skolinimą patvirtinantys 2006-06-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25 ir kt. rašteliai, I. P. 2014-04-02 pareiškimas*), kreipėsi į Rusijos Federacijos mokesčių administratorių. Komisija sutinka su Inspekcijos argumentais, jog iš Rusijos Federacijos mokesčių administratoriaus gauti atsakymai (*2015-02-26 raštas Nr. 0A-4-17/3034 ir 2015-09-21 raštas Nr. 0A-4-17/16525*) nepatvirtina Pareiškėjo pateiktų įrodymų turinio tikrumo. I. P. , remdamasis nacionaliniais teisės aktais, atsisakė teikti paaiškinimus (atsisakė liudyti prieš save ir duoti parodymus pagal pateiktus klausimus), nors, kaip matyti iš mokesčių administratoriaus suformuluotų klausimų (*Komisijos sprendimo 3 psl.*), tai buvo siekis gauti I. P. patvirtinimą apie jo 2014-04-02 pareiškime nurodytas aplinkybes. Nors Pareiškėjas akcentuoja, kad asmens, šiuo atveju I. P. (*ir kitų Rusijos Federacijos fizinių asmenų, pervedusių pinigines lėšas Pareiškėjui*) atsisakymas liudyti prieš save nereiškia, jog asmuo paneigė savo parašus ant paskolos raštelių ar paneigė paskolos grąžinimą, tačiau, Komisijos nuomone, būtent šios aplinkybės kelia abejonių paties I. P. Lietuvos mokesčių administratoriui išdėstytos pozicijos tikrumu ir patikimumu. Komisijos nuomone, jei asmenis tikrai sietų paskoliniai santykiai, tai šias aplinkybes patvirtinti savo šalies mokesčių administratoriui tikrai nesukeltų jokių problemų. Tokie veiksmai, kai I. P. tik Lietuvos mokesčių administratoriui teikia paaiškinimus ir tik Lietuvos piliečiui (Pareiškėjui) surašo skolos raštelių, o savo šalies mokesčių administratoriui nepatvirtina elementarių paskolinių santykių, vertintini kaip pažįstamo asmens, kuris gali būti suinteresuotas nurodyti Pareiškėjui palankias bei jo poziciją patvirtinančias aplinkybes, siekis padėti išvengti Pareiškėjui mokestinės prievolės. Pagal iš Rusijos Federacijos mokesčių administratoriaus gautą informaciją nustatyta, kad tik du asmenys (K.J., M. K.) paaiškino, kad pinigus Pareiškėjui pervedė I. P. nurodymu, tačiau nenurodė, jog atliktais pervedimais grąžinama I. P. skola Pareiškėjui. Kiti minėti fiziniai asmenys arba neatvyko pas Rusijos Federacijos mokesčių administratorių, arba atsisakė duoti parodymus.

Tai, kad rašteliai, kuriuos pasirašė I. P. apie pinigų gavimą iš Pareiškėjo, galimai surašyti paskubomis ir neatitinka faktinio vykdytų operacijų turinio, parodo ir toliau nurodomos aplinkybės. Pareiškėjas 2014-04-07 paaiškiniame nurodė, kad pinigus, gautus iš sesers, Rusijos teritorijoje perdavė fiziniam asmeniui I. P. 2006-07-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25, 2007-02-17 ir 2007-03-24. Pagal Pareiškėjo pateiktus I. P. raštelių pastarasis asmuo iš Pareiškėjo pinigus gavo 2006-06-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25, 2007-02-17 2007-03-24. Pagal Pareiškėjo 2014-04-07 pateiktą paaiškinimą sesuo jam pinigus perdavė 2006-07-09, 2006-07-26, 2006-11-08, 2006-12-16, 2007-02-03 ir 2007-03-10. Taigi Pareiškėjo 2006-07-14 perduotus pinigus (9000 Eur), kuriuos Pareiškėjas iš sesers gavo 2006-07-09, I. P. priėmė mėnesiu anksčiau – 2006-06-14. Be to, I. P. 2006-07-27 surašytame raštelyje taisyta data (taisytas mėnuo). Taip pat pažymėtina, kad nors Pareiškėjas niekaip neįformino paskolinių santykių su seserimi, tačiau, praėjus net septyneriems metams, labai tiksliai atsiminė ir mokesčių administratoriui pateiktame paaiškiniame nurodė šešias pinigų iš sesers gavimo datas, kai pinigų grąžinimo seseriai konkrečių datų neprisiminė, nors iš Rusijos Federacijos fizinių asmenų gautas pinigines lėšas, Pareiškėjo teigimu, jis atiduodavo seseriai 2009–2014 metais.

Įvertinusi Pareiškėjo paaiškinimuose nurodytas neišsamias, prieštaringas ir nepakankamas aplinkybes tiek dėl raštelių (2006-06-14, 2006-07-27, 2006-11-10, 2006-12-25, 2007-02-17, 2007-03-24) ir 2008-07-29 skolos raštelio surašymo, tiek dėl grynujų piniginių lėšų iš sesers gavimo ir

perdavimo I. P. , taip pat įvertinusi I. P. ir Pareiškėjo draugiškus santykius, dėl kurių šis asmuo, tiek teikdamas paaiškinimus dėl jo pažįstamo asmens – Pareiškėjo, tiek surašydamas raštelių ir paskolos raštelį, galėjo būti suinteresuotas nurodyti Pareiškėjui palankias bei jo poziciją patvirtinančias aplinkybes, taip pat iš Rusijos Federacijos mokesčių administratoriaus gautą informaciją, nesant byloje jokių konkrečių realių piniginių lėšų fiziniam asmeniui I. P. perdavimo faktą patvirtinančių įrodymų, t. y., įvertinusi faktinių aplinkybių visumą ir objektyvius duomenis, Komisija daro išvadą, kad vien minėtų raštelių ir 2008-07-29 skolos raštelio bei šalių (Pareiškėjo ir I. P.) paaiškinimų pateikimas mokestine prasme nepagrindžia tarp Pareiškėjo ir Rusijos Federacijos fizinio asmens I. P. buvus realius paskolinius santykius, taip pat ginčo piniginių lėšų pobūdžio, t. y. nepagrindžia, kad iš Rusijos Federacijos gyventojų 2010–2013 metais grynųjų pinigų perlaidomis gauta 141901,95 Lt piniginių lėšų suma yra I. P. skolos gražinimas Pareiškėjui.

Atsižvelgusi į išdėstytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad iš Rusijos gyventojų Pareiškėjo gautos minėtos piniginės lėšos yra gautos kitos pajamos (ne atgauta skola), o Pareiškėjo paaiškinimų apie sesers A. L. suteiktą paskolą, jos (paskolos) investavimą į verslo projektą Rusijos Federacijoje, I. P. raštelių apie piniginių lėšų gavimą iš Pareiškėjo, 2008-07-29 I. P. paskolos raštelio ir Rusijos Federacijos asmenų, pervedusių pinigines lėšas, patvirtinimų apie lėšų pervedimą Pareiškėjui tikslas – pagrįsti piniginių lėšų gavimą ir tariamai sudarytais paskolos sandoriais sudaryti galimybę išvengti mokesčių mokėjimo nuo gautų kitų pajamų apmokestinimo, t. y. siekiant nuslėpti tikrąją pinigų išmokėjimo paskirtį. Nors centrinis mokesčių administratorius skundžiamame sprendime nepasisakė, tačiau iš bylos medžiagos matyti, kad vietos mokesčių administratorius ginčo atveju pagrįstai, aiškiai identifikavęs mokesstinės naudos siekimą Pareiškėjo veiksmuose, vadovaudamasis MAĮ 69 str. 1 dalies nuostatomis, atkūrė iškreiptas ir paslėptas aplinkybes, su kuriomis GPMĮ sieja apmokestinimą, neatsižvelgė į A. L. paaiškinimą apie paskolos Pareiškėjui suteikimą, Pareiškėjo bei I. P. paaiškinimus apie planuotą verslo planą Rusijos Federacijoje, raštelių apie piniginių lėšų I. P. perdavimą, I. P. paskolos raštelį bei 2014-04-02 pareiškimą, asmenų, pervedusių pinigines lėšas, patvirtinimus apie lėšų pervedimą Pareiškėjui pavedimu ir laikė, kad Pareiškėjas grynųjų pinigų perlaidomis iš Rusijos Federacijos gyventojų gavo pajamų, priskirtinų kitoms su darbo santykiais nesusijusioms ir ne individualios veiklos pajamoms, kurias, remdamasis GPMĮ atitinkamomis nuostatomis, apmokestino GPM.

Nors Pareiškėjas ginčijo jam apskaičiuotų delspinigių laikotarpį, tačiau jokių konkrečių nesutikimo motyvų ar įstatyminių nuostatų, kurios neva buvo pažeistos skaičiuojant delspinigius, nenurodė ir savo apskaičiavimų nepateikė.

Delspinigiai yra vienas iš mokesstinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdų (MAĮ 95 str. 1 d. 1 p.). Kaip delspinigiai turi būti skaičiuojami, įstatymų leidėjas nurodė MAĮ 96 straipsnyje. Ginčo atveju mokesčių administratorius vadovavosi 96 str. 1 dalies 2 punktu (*delspinigiai mokesčių mokėtoju skaičiuojami už nesumokėtą <...> patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatytą nedeklaruotą deklaruojamą <...> mokesčių <...>*). Jų skaičiavimo pradžia įvirtinta MAĮ 97 straipsnyje, kurio 2 dalimi vadovautasi nagrinėjamu atveju (*šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju delspinigiai skaičiuojami nuo kitos dienos po to, kai mokestis pagal tuo metu galiojančius mokesčių teisės aktus turėjo būti sumokėtas į biudžetą, iki patikrinimo rezultatus įforminančio dokumento surašymo dienos <...>*), o to paties įstatymo 98 straipsnyje nurodyta delspinigių skaičiavimo trukmė. Patikrinus mokesčių administratoriaus pateiktus skaičiavimus, kurie nurodyti Vilniaus AVMI 2016-04-04 sprendimo Nr. (4.65)-FR0682-203 13 psl. ir šio sprendimo delspinigių skaičiavimo priede, matyti, kad Pareiškėjui delspinigiai pradėti skaičiuoti 2011-05-03 (*nuo kitos dienos, kai turėjo būti sumokėtas GPM už 2010 m.*) iki 2016-02-05 (*iki patikrinimo akto surašymo dienos*), t. y. neprieštarauja teisiniui reguliavimui dėl delspinigių skaičiavimo pradžios momento ir trukmės.

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus argumentus, konstatuoja, jog skundžiamas sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas. Pareiškėjo skunde išdėstytais motyvais nėra pagrindo jo panaikinti, todėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimas yra tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2016-06-30 sprendimą Nr. 68-166.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene